REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00
E: gp.mkgp@gov.si
www.gov.si

PROJEKTNA NALOGA št. 430-220/2025
Monitoring sredozemskega vranjeka *(Phalacrocorax aristotelis desmarestii)* v slovenskem morju v obdobju 2026–2027

I. SPLOŠNO

Pravna podlaga

Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231 30.6.2021, str. 159), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L, 2024/795, 29.2.2024)(v nadaljevanju: Uredba (EU) 2021/1060).

Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1676 z dne 7. julija 2023 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opredelitvijo stroškov na enoto, pavšalnih zneskov in pavšalnih stopenj ter financiranja, ki ni povezano s stroški, za povračilo izdatkov državam članicam s strani Komisije (UL L 216, 1.9.2023, str. 11).

Uredba (EU) 2021/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1004 (UL L 247, 13.7.2021, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/2181 z dne 29. junija 2022 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/1139 Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo glede datumov začetka in časovnih obdobij za nedopustnost vlog za podporo (UL L št. 288 z dne 9. 11. 2022, str. 7) (v nadaljevanju: Uredba (EU) 2021/1139).

Uredba o izvajanju aktivnosti in tehnične pomoči programa za izvajanje evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo za obdobje 2021–2027, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje (Uradni list RS, št. 79/23)(v nadaljevanju: Uredba).

II. OPIS OBSTOJEČEGA STANJA

Sredozemski vranjek (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii* (*Gulosus aristotelis desmarestii*)) (v nadaljevanju: vranjek) je podvrsta vranjeka, ki se pojavlja v Sredozemlju in jo Direktiva o pticah

(2009/147/EU) določa kot vrsto, ki jo je treba ohranjati, opredeliti zanjo določena območja Natura 2000 in spremljati njeno stanje. V Jadranskem morju sredozemski vranjek gnezdi na otokih Hrvaške, medtem ko se v Tržaškem zalivu, vključno z morjem v pristojnosti Republike Slovenije, vranjeki zadržujejo vse leto, v večjem številu pa po gnezditvi. V večjih zgostitvah se pojavljajo na školjčiščih in njihovi bližini v Zalivu sv. Jerneja, Strunjanskem in Piranskem zalivu, kjer prenočujejo. Vsa tri območja so določena kot Natura 2000 za pognezditvene zgostitve vranjekov. Čez dan se večji del osebkov razprši po slovenskem morju in širše po Tržaškem zalivu, kjer se prehranjujejo.

Med letoma 2011 in 2016 je potekal projekt LIFE SIMARINE-NATURA (LIFE10NAT/SI/141), v katerem se je določila metodologija monitoringa za vranjeka in znotraj katerega so se izvedli popisi vranjeka v letih 2012 in 2013. Po isti metodi so se izvedli popisi za to vrsto še med letoma 2020 in 2021, z manjšimi spremembami v poteku transekta za popis po metodi ESAS.

Stanja ohranjenosti (zahteva Zakona o ohranjanju narave in direktive EU) vranjeka v pognezditvenem obdobju v poročilu o izvajanju Direktive o pticah za obdobje 2007–2012 ni bilo mogoče oceniti zaradi premajhne serije podatkov. Dodatna serija podatkov iz let 2012–2013 je omogočila oceno stanja ohranjenosti za obdobje 2013–2018. Dolgoročen trend populacije od leta 1980 do leta 2019 je bil glede na obstoječe podatke ocenjen kot naraščajoč, trend populacije vranjekov na podlagi novih popisov pa je bil ocenjen kot padajoč. Po poročilu iz l. 2021 »Monitoring vranjeka v slovenskem morju 2020–2021« je skupno število vranjekov na lokacijah skupinskih prenočišč v Zalivu sv. Jerneja, Strunjanskem zalivu in Piranskem zalivu in skupno število vranjekov na območju omrežja Natura 2000 v Sloveniji glede na referenčne vrednosti iz obdobja 2006–2011 znatno upadlo. Do leta 2021 je skupno število vranjekov na lokacijah skupinskih prenočišč v vseh treh zalivih upadlo za 29–46%, skupno število na prenočiščih v slovenskem omrežju Natura 2000 pa celo za 43–55%.

Glavni namen popisov je spremljanje stanja pognezditvene populacije in prostorske razširjenosti vranjeka v slovenskem morju in določitve morebitnih varstvenih ukrepov skladno z določbami EU direktive.

Z javnim naročilom »Monitoring vranjeka (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) v slovenskem morju 2026–2027« se pridobi podatke o velikosti populacije vranjeka, ki se v zadržuje v slovenskem morju (morje, ki je v pristojnosti Republike Slovenije) v času zunaj gnezditvenega obdobja (med junijem in oktobrom) in se oceni trend populacije glede na predhodne raziskave.

Hkrati se analizira, ali obstaja signifikantna povezava med porazdelitvijo vranjeka in prisotnostjo črnega glavača v slovenskem morju ter se na podlagi rezultatov predlaga morebitne varstvene ukrepe. Za ta namen se v okviru druge povezane naloge pridobi podatke o razširjenosti črnega glavača (*Gobius niger*), ki predstavlja v prehrani vranjeka pomemben delež. Predvideva se, da bo na osnovi korelacije ustrezno zbranih podatkov mogoče podati jasnejšo povezavo med porazdelitvijo populacije vranjekov v slovenskem morju in pojavljanjem njegovega plena, črnega glavača, ter na podlagi tega določiti ustrezne varstvene cilje in ukrepe za ohranjanje bistvenih delov njegovega habitata v pognezditvenem obdobju.

III. CILJI JAVNEGA NAROČILA

Monitoring vranjeka se izvaja na območju morja v pristojnosti Republike Slovenije (v nadaljevanju RS). Pridobi se:

- podatke o stanju ohranjenosti vranjeka v morju v pristojnosti RS;
- trend populacije vranjeka v slovenskem morju

- analiza morebitnih povezav med porazdelitvijo vranjekov v slovenskem morju in pojavljanjem črnega glavača;
- informacija o doseganju določenih varstvenih ciljev območij Natura 2000, ki so določena za vranjeka in predlog morebitnih smiselnih varstvenih ukrepov za to vrsto;

IV. PREDVIDEN OBSEG DEL

Predviden obseg del:

- popisi se izvedejo v času pognezditvenega pojavljanja vranjeka na prehranjevališčih in prenočiščih, od začetka junija do konca oktobra, na morju v pristojnosti RS v letih 2026 in 2027;
- popisi morajo biti opravljeni po metodah, opisanem v naslednjem dokumentu: Koce U., Lipej L., Kablar D., Mavrič B., Ivajnšič D., Zamuda L. L. & Trkov D. (2021): Monitoring vranjeka v slovenskem morju 2020–2021. Končno poročilo. November 2021. DOPPS in MBP NIB, Ljubljana;
- območje popisov zajema odseke skladno z zgoraj navedeno dokumentacijo. Doda se območje, ki je v Pomorskem prostorskem planu Slovenije opredeljeno kot območje načrtovanega varovanja detritnega dna;
- izvajalci popisa vranjeka morajo v največji možni meri časovno in prostorsko uskladiti popise vranjeka z izvajalci druge projektne naloge Monitoring ribjih vrst pomembnih za sredozemskega vranjeka;
- izvajalci popisa vranjeka na podlagi pridobljenih podatkov in zaključkov monitoringa ribjih vrst pomembnih za sredozemskega vranjeka, analizirajo rezultate obeh projektnih nalog in ocenijo morebitne povezave med pojavljanjem vranjeka in pojavljanjem prehranskih virov vranjeka. V poročilu se ob zadostnih podatkih prikažejo morebitne povezave tudi prostorsko;
- poda se ocena stanja ohranjenosti populacije vranjeka ter ocena kratkoročnega in dolgoročnega trenda populacije in se oceni relevantnost določenih varstvenih ciljev območij Natura 2000, ki so določena za vranjeka;
- pripravijo se vmesna in končna poročila.

V. METODOLOGIJA RAZISKAVE IN VIRI PODATKOV

Storitev mora temeljiti na vseh javno dostopnih podatkih ter na dodatnih podatkih, za katere se po potrebi zaprosi pristojne organe. Izbrani izvajalec mora v poročilu podati pojasnila o uporabljenih metodah in virih podatkov ter pisno obvestiti naročnika o morebitnih pomanjkljivih podatkih za izvedbo dela nalog za pripravo vmesnega poročila najkasneje dva (2) tedna pred rokom za oddajo le-tega in za izvedbo dela nalog za pripravo poročila s končnimi podatki najkasneje dva (2) tedna pred rokom za oddajo le-tega.
Izbrani izvajalec storitve pri svojem delu v čim večji meri uporabi splošno znane in preverjene metodologije ter obstoječe vire podatkov z namenom primerljivosti ugotovitev tako v slovenskem kot evropskem prostoru.
Izvajalec bo moral upoštevati sprotna pojasnila in navodila, ki bodo dana s strani naročnika, zato se tudi uporaba metod sproti prilagaja situaciji.

VI. DOKUMENTI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI

Pri izvedbi javnega naročila je izvajalec dolžan upoštevati:

- Uredbo (EU) 2021/1060
- Uredbo (EU) 2021/1139,
- Uredbo o izvajanju aktivnosti in tehnične pomoči programa za izvajanje evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo za obdobje 2021–2027, ki se izvajajo v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje (Uradni list RS, št. 79/23),

- Program za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v Republiki Sloveniji za obdobje 2021-2027, ki je bil potrjen z Izvedbenim sklepom Komisije z dne 1. 12. 2022 o odobritvi »Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v Republiki Sloveniji za obdobje 2021-2027« za podporo iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v Sloveniji, št. CCI 2021SI14MFPR001 (https://evropskasredstva.si/operativni-program/),
- Zakon o morskem ribištvu (Uradni list RS, št. 115/06, 76/15, 69/17 in 44/22),
- Navodila za informiranje, obveščanje in komuniciranje projektov iz P ESPRA 2021-2027,
- metodologijo za določanje stanje ohranjenosti vrst za poročilo o izvajanju Direktive o pticah (12. člena), objavljena na spletnih straneh Evropske okoljske agencije;
- metodologijo za monitoring (protokol) iz naslednjega dokumenta: Koce U., Lipej L., Kablar D., Mavrič B., Ivajnšič D., Zamuda L. L. & Trkov D. (2021): Monitoring vranjeka v slovenskem morju 2020–2021. Končno poročilo. November 2021. DOPPS in MBP NIB, Ljubljana.

VII. KONČNI REZULTATI

Pridobitev rezultatov monitoringa sredozemskega vranjeka v slovenskem morju, s čimer se bodo pridobili aktualni podatki o njihovem stanju, ki bodo služili za opredelitev ukrepov ohranjanja morske biotske raznovrstnosti, varovanju morskega okolja ter trajnostni rabi morskih in obalnih virov.

Izvajalec odda naročniku naslednje izdelke:

1. Vmesno poročilo, ki med drugim vsebuje:

- opis (poročilo) izvedenih popisnih aktivnosti v sezoni 2026 in osnutke končnih rezultatov za vse terenske aktivnosti, izvedene v sezoni 2026.

2. Vmesno poročilo, ki med drugim vsebuje:

- opis (poročilo) vseh izvedenih popisnih aktivnosti v letih 2026 -2027 in rezultate, ugotovitve in zaključke popisa v času pognezditvenega pojavljanja vranjeka (od začetka junija do konca oktobra) 2026 in 2027 na morju v pristojnosti RS; podocene in ocene stanja ohranjenosti te vrste skladno z metodologijo Evropske okoljske agencije in doseganje varstvenih ciljev območij Natura 2000, ki so določena za sredozemskega vranjeka;

3. Poročilo s končnimi rezultati je elaborat, ki vsebuje rezultate popisnih aktivnosti iz vseh sezon in med drugim vsebuje:

- rezultate, ugotovitve in zaključke popisa v času pognezditvenega pojavljanja vranjeka (od začetka junija do konca oktobra) 2026 in 2027 na morju v pristojnosti RS;
- podocene in ocene stanja ohranjenosti te vrste skladno z metodologijo Evropske okoljske agencije in doseganje varstvenih ciljev območij Natura 2000, ki so določena za sredozemskega vranjeka;
- rezultate analiz, v katerih se prikaže morebitne povezave med pojavljanjem vranjeka in lastnostmi njegovega habitata (razpoložljivostjo glavnega plena);
- vse surove podatke v obliki, ki jo zahteva naročnik.

Vmesni poročili in poročilo s končnimi rezultati morajo biti posredovana naročniku v slovenskem jeziku. Vsa poročila, razen poročila s končnimi rezultati, se predajo naročniku le v elektronski obliki. Ustreznost vmesnega poročila in poročila s končnimi rezultati potrdi naročnik.

Izvajalec mora en (1) mesec pred iztekom roka za poročilo s končnimi rezultati podati naročniku osnutek tega poročila. V roku, določenem v VIII. poglavju te projektne naloge, izbrani izvajalec predloži izdelano poročilo s končnimi rezultati, katerega ustreznost potrdi naročnik. Nato izbrani izvajalec naročniku le - tega pošlje oz. dostavi na naslov Dunajska cesta 22, Ljubljana, in sicer dva (2) vezana izvoda in en (1) izvod v digitalni obliki s tekstualnim in grafičnim delom z vsemi prilogami. Vsi podatki morajo biti predani v digitalni obliki na 2 USB ključkih.

Za izdelke so predpisani naslednji formati:

- teksti v MS Word ali kompatibilnem formatu;
- tabelarični podatki v MS Excel ali kompatibilnem formatu;
- podatkovne baze v MS Access z obveznim opisom logičnega modela in relacij;
- rasterske slike (skice ipd.) v BMP; JPEG; GIF ali PNG formatu;
- tehnične risbe, načrte in podobno v DXF formatu, po dogovoru tudi v drugem formatu;
- prostorske podatkovne baze v ESRI shp formatu v projekciji D96 s priloženimi metapodatki:
- baza podatkov v MS Accessu ali Excelu, ki mora vsebovati podatke opravljenega monitoringa: datum popisa, lokacija popisa, število in lastnosti opazovanih osebkov npr. spol, starost, popisovalec. Vsebina, oblika in funkcionalnost podatkovne baze se naj pred vsakoletnim začetkom izvajanja projekta uskladi z Zavodom RS za varstvo narave in naj sledi potrebam za namen spremljanja stanja populacij vrst in namen poročanja v skladu z Direktivo o habitatih.
- Izvajalec mora poročila, vključno s podatkovno zbirko z vsemi zahtevanimi podatki, pripraviti skladno z zahtevami informacijskega sistema Narcis. Podatki morajo biti strukturirani in pripravljeni tako, da ob oddaji končnega poročila omogočajo neposreden prenos v podatkovno bazo Narcis.
- Poročilo mora biti izdelano v obliki skladni z zahtevami Zakona o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (ZDSMA) (Uradni list RS, št. 30/18, 95/21 – ZInfV-A, 189/21 – ZDU-1M in 18/23 – ZDU-1O).

VIII. ROK IZVEDBE IN TERMINSKI NAČRT

Izbrani izvajalec odda naročniku poročila v naslednjih rokih:

- **1. faza:** ki vsebuje opis (poročilo) izvedenih popisnih aktivnosti v sezoni 2026 in osnutke končnih rezultatov za vse popisne aktivnosti, izvedene v letu 2026 do **10. 11. 2026**,
- **2. faza:** ki vsebuje rezultate, zahtevane v poglavju VII. te projektne naloge vezane neposredno na popise vranjeka, ter opis (poročilo) vseh izvedenih popisnih aktivnosti v letih 2026 -2027 najkasneje **10. 11. 2027**,
- **3. faza:** poročilo s končnimi rezultati, zahtevanimi v poglavju VII. te projektne naloge, najkasneje do **30. 3. 2028**.

Rok za izvedbo celotnega naročila, to je z vsemi morebitnimi dopolnitvami in/ali popravki poročila s končnimi rezultati, je najkasneje do **20. 4. 2028**.